

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI¹⁾**

z dnia

**w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia
świadczeń efektywności energetycznej i uiszczania opłaty zastępczej**

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz. 551) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wielkość i sposób obliczania ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej, które jest obowiązkane uzyskać i przedstawić do umorzenia przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowego oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) sposób uwzględniania w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy:
 - a) kosztów uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy, zwanych dalej „świadectwami”;
 - b) poniesionej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy, zwanej dalej „opłatą zastępczą”;
- 3) wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 12 ust. 5 ustawy;
- 4) współczynniki sprawności procesów przetworzenia energii pierwotnej w energię finalną.

§ 2. 1. Obowiązek, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli za dany rok łączna ilość energii pierwotnej odpowiadająca wartości umorzonych świadectw lub wynikająca z uiszczonej opłaty zastępczej wynosi nie mniej niż ilość tej energii obliczona zgodnie z:

- 1) ust. 2 - w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy;
- 2) ust. 3 - w przypadku odbiorcy końcowego oraz towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2 i pkt 3 ustawy.

2. Ilość energii pierwotnej odpowiadająca wartości świadectwa, które jest obowiązkane uzyskać i przedstawić do umorzenia przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy, oznaczoną symbolem „ E_{pl}^n ”, wyrażoną w tonach oleju ekwiwalentnego, oblicza się według wzoru:

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 248, poz. 1478).

$$E_{p1}^n = \frac{u^n \times P^n}{100\% \times O_{zj}},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- u^n - wskaźnik procentowy, o którym mowa w ust. 4, na dany rok (n) powstania obowiązku, o którym mowa w art. 12 ust.1 ustawy, zwany dalej „rokiem rozliczeniowym” [%],
- P^n - kwotę przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym osiągniętego za rok rozliczeniowy przez dane przedsiębiorstwo energetyczne [zł],
- O_{zj} - wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w § 4 [zł/toe].

3. Ilość energii pierwotnej odpowiadająca wartości świadectwa, które jest obowiązany uzyskać i przedstawić do umorzenia odbiorca końcowy, towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2 i pkt 3 ustawy, oznaczoną symbolem „ E_{p2}^n ”, wyrażoną w tonach oleju ekwiwalentnego, oblicza się według wzoru:

$$E_{p2}^n = \frac{u^n \times T^n}{100\% \times O_{zj}},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- u^n - wskaźnik procentowy, o którym mowa w ust. 4, na dany rok rozliczeniowy [%],
- T^n - kwotę transakcji, o której mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit b [zł],
- O_{zj} - wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w § 4 [zł/toe].

4. W celu obliczenia ilości energii pierwotnej, o której mowa w ust. 2 i 3, wskaźnik procentowy, oznaczony symbolem „ u^n ”, o którym mowa w ust. 3, na dany rok wynosi:

- 1) 1 % w 2013 r.;
- 2) 1,5 % w 2014 r.;
- 3) 1,5 % w 2015 r.

§ 3. 1. Koszty uzasadnione uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw albo poniesionej opłaty zastępczej uwzględnia się w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art.12 ust. 2 pkt 1 ustawy, przyjmując że każda jednostka energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego, dla poszczególnych rodzajów energii, sprzedawana przez dane przedsiębiorstwo energetyczne odbiorcom końcowym, jest w tej samej wysokości obciążona tymi kosztami.

2. Maksymalna wysokość kosztów, o których mowa w ust. 1, uwzględnianych w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art.12 ust. 2 pkt 1 ustawy, jest równa wysokości kosztów:

- 1) uzyskania świadectw, obliczonych według wzoru:

$$K_m^n = O_{zj} \times E_{pp}^n \quad ,$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- K_m^n - maksymalny koszt uzasadniony uzyskania świadectw w danym roku rozliczeniowym [zł],
- O_{zj} - wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w § 4 [zł/toe],
- E_{pp}^n - ilość energii pierwotnej wynikającą ze świadectw, które dane przedsiębiorstwo energetyczne planuje przedstawić do umorzenia w danym roku rozliczeniowym [toe];

2) opłaty zastępczej poniesionej w roku poprzedzającym rok sporządzania taryfy.

3. Ilość energii pierwotnej, oznaczonej symbolem „ E_{pp}^n ”, o której mowa w ust. 2, nie może być większa od ilości energii pierwotnej obliczonej według wzoru, o którym mowa w § 2 ust. 2, pomniejszonej o ilość energii pierwotnej odpowiadającej poniesionej opłacie zastępczej w roku poprzedzającym rok sporządzania taryfy.

§ 4. Wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 12 ust. 5 ustawy, oznaczoną symbolem „ O_{zj} ”, wynosi 1000 zł za tonę oleju ekwiwalentnego.

§ 5. Wartości współczynników sprawności procesów przetworzenia energii pierwotnej w energię finalną określa się oddzielnie dla energii elektrycznej, ciepła i gazu ziemnego przyjmując, że są one równe współczynnikom nakładu energii pierwotnej, stosownie do wykorzystywanego paliwa lub źródła energii i wynoszą:

- 1) 3,0 - dla energii elektrycznej;
- 2) 1,2 - dla ciepła dostarczanego z sieci ciepłowniczej;
- 3) 1,1 – dla gazu ziemnego.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER GOSPODARKI

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej i uiszczania opłaty zastępczej jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 15 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz 551), zwanej dalej „ustawą”.

W projekcie rozporządzenia (§ 1) określono wielkość i sposób obliczania ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej, które jest obowiązkane uzyskać i przedstawić do umorzenia przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowego oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 12 ust. 2 ustawy, sposób uwzględniania w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych kosztów uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej oraz poniesionej opłaty zastępczej. Określono także wysokość jednostkowej opłaty zastępczej oraz współczynniki sprawności procesów przetworzenia energii pierwotnej w energię finalną, o których mowa w art. 4 ust 2 ustawy. Proponowane rozwiązania dotyczą materii dotychczas nieregulowanej.

Celem proponowanych regulacji jest realizacja krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, określonego w Polityce energetycznej Polski do 2030 r., uszczegółowionego w Krajowym Planie Działań dotyczącym efektywności energetycznej. Gwarancją osiągnięcia tego celu jest zapewnienie zharmonizowanych zasad mierzenia i obliczania oszczędności energii uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

W § 2 projektu rozporządzenia, zgodnie z delegacją zawartą w art. 15 ust.1 pkt 1 ustawy, określono sposób wyznaczania ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej, które jest obowiązkane uzyskać i przedstawić do umorzenia przedsiębiorstwo energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium RP lub odbiorca końcowy, towarowy dom maklerski lub dom maklerski, którzy zawierają transakcje zakupu energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego na giełdzie towarowej. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy, zakres obowiązku uzyskiwania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej określono w tonach oleju ekwiwalentnego (toe) na poziomie nie

większym niż 3% ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży odbiorcom końcowym energii elektrycznej, ciepła oraz gazu ziemnego lub kwoty transakcji ich zakupu na giełdzie towarowej i jednostkowej opłaty zastępczej. W celu obliczenia ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej określono wskaźniki procentowe na poszczególne lata realizowanego obowiązku, na poziomie poniżej 3%.

Wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 12 ust. 5 ustawy, określona została w § 4 projektu rozporządzenia.

Przy określaniu wielkości i sposobu obliczania ilości energii pierwotnej oraz wysokości opłaty zastępczej przyjęte zostały najniższe wielkości zapewniające uzyskanie do roku 2016 oszczędności energii finalnej na ustalonym w ustawie poziomie, uwzględniając przy tym dotychczasowy stopień realizacji celu krajowego oraz stan wiedzy technicznej.

Przy ustalonej wartości obowiązku nałożonego na sektor energetyczny, poziom jednostkowej opłaty zastępczej pełni kluczową rolę dla określenia poziomu popytu na świadectwa efektywności energetycznej.

Aby system ten spełnił swoją rolę, w całym okresie jego działania poziom popytu na świadectwa efektywności energetycznej, czyli sumaryczna wysokość obowiązku w toe nałożonego na cały sektor energetyczny (tj. obowiązek za lata 2013, 2014 i 2015) powinna zrównać się z poziomem podaży świadectw efektywności energetycznej, czyli sumaryczną pulą tych świadectw w toe przyznaną podmiotom startującym we wszystkich przetargach ogłoszonych przez Prezesa URE.

Zatem podaż świadectw efektywności energetycznej powiązana jest z oszczędnością energii finalnej, która ma być osiągnięta dzięki działaniu Systemu tzw Białych Certyfikatów, poprzez dwa parametry tego systemu:

- średni współczynnik sprawności procesów przemiany energii pierwotnej w energię finalną dla zgłoszonych do przetargu inwestycji proefektywnościowych, z tytułu realizacji których zostały przyznane świadectwa efektywności energetycznej

oraz

- średnią wartość współczynnika efektywności energetycznej omega dla tych inwestycji.

O poziomie tych parametrów zadecyduje rynek, ponieważ to podmioty realizujące inwestycje proefektywnościowe decydują, które przedsięwzięcia służące poprawie

efektywności energetycznej zgłosić do przetargu oraz jakie wartości omega chcą im przypisać.

Jeśli przy danej puli świadectw wydanych w pierwszym przetargu średnia wielkość parametru omega będzie zbyt niska, mogą wystąpić trudności ze zrealizowaniem części krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, ponieważ popyt na świadectwa efektywności energetycznej określony wysokością obowiązku w toe nie wystarczy do zaspokojenia podaży, wynikającej z konieczności zrealizowania ww. celu przypadającego na System Białych Certyfikatów.

Dlatego korzystne jest ustalenie relatywnie niskich wartości jednostkowej opłaty zastępczej, ponieważ wpłynie to na podniesienie określonego w toe poziomu popytu na białe certyfikaty. Z drugiej strony wartość jednostkowej opłaty zastępczej nie powinna być zbyt niska (co najmniej czterocyfrowa), ponieważ im wyższa jednostkowa opłata zastępcza tym większa atrakcyjność systemu postrzegana przez inwestorów planujących realizację przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

Sposób uwzględniania w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego ustalonych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych kosztów uzyskania świadectw efektywności energetycznej oraz poniesionej opłaty zastępczej reguluje przepis zawarty w § 3 projektu rozporządzenia. Koszty te uwzględniane będą w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych realizujących przedmiotowy obowiązek, przyjmując że każda jednostka energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego, w ramach poszczególnych rodzajów energii, sprzedawana przez dane przedsiębiorstwo energetyczne odbiorcom końcowym, będzie w tej samej wysokości obciążona tymi kosztami.

W § 5 projektu rozporządzenia określono wartość współczynników sprawności procesów przetwarzania energii pierwotnej w energię finalną, o których mowa w art. 4 ust. 2. ustawy, oddzielnie dla energii elektrycznej, gazu ziemnego oraz ciepła.

Zgodnie z § 6, rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji i Ministerstwa Gospodarki, z chwilą przekazania go do konsultacji i uzgodnień międzyresortowych.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji

I. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Zgodnie z projektem rozporządzenia proponowane rozwiązania będą bezpośrednio dotyczyły następujących grup podmiotów:

- a) podmiotów zajmujących się wytwarzaniem energii lub jej obrotem,
- b) podmiotów zajmujących się transportem energii w celu jej dostarczenia do odbiorców końcowych,
- c) podmiotów zajmujących się dystrybucją paliw gazowych oraz energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi w celu ich dostarczenia odbiorcom końcowym, odpowiedzialnych za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym albo elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo elektroenergetycznymi,
- d) sprzedawców energii odbiorcom końcowym,
- e) dostawców środków poprawy efektywności energetycznej,
- f) jednostek sektora publicznego, w tym jednostek administracji rządowej i samorządowej,
- f) osób fizycznych, osób prawnych i jednostek nie posiadających osobowości prawnej, dokonujących zakupu energii na własnego użytek.

Projekt rozporządzenia oddziałuje również na wiele innych podmiotów, w tym na podmioty realizujące przedsięwzięcia energooszczędne, przedsiębiorstwa oszczędzania energii typu ESCO, podmioty wykonujące audyty energetyczne, przez generowanie popytu na ich produkty i usługi.

II. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia oraz zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem zostaną zamieszczone na stronach internetowych Ministerstwa Gospodarki i Rządowego Centrum Legislacji w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art. 5 i 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

III. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie przedmiotowego projektu rozporządzenia nie spowoduje skutków dla dochodów i wydatków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

IV. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Należy oczekiwać, że dzięki proponowanej regulacji będzie on znaczący i pozytywny. Zakłada się, że wejście w życie regulacji powinno spowodować, m. in. zwiększenie zapotrzebowania na usługi związane z dostawą środków poprawy efektywności energetycznej. W efekcie można spodziewać się rozwoju rynku usług związanych z efektywnością energetyczną, co powinno również przyczynić się do przyrostu miejsc pracy w firmach zajmujących się świadczeniem takich usług.

Ponadto realizacja przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej poza wymierną oszczędnością energii, będzie stymulować również wzrost konkurencyjności i innowacyjności całej gospodarki i może powodować wzrost zatrudnienia zwłaszcza w branży przedsiębiorstw, które dostarczają rozwiązania w zakresie poprawy efektywności energetycznej.

Silny wpływ inwestycji w zakresie efektywności energetycznej na rynek pracy jest wypadkową dwóch różnych czynników. Pierwszy z nich jest efektem redystrybucji tych inwestycji. Efekt ten wynika z pośrednich skutków reinwestowania środków finansowych zaoszczędzonych dzięki podjętym środkom poprawy efektywności energetycznej. Drugi efekt to bezpośrednie skutki takich inwestycji. Jest on związany z nakładem pracy koniecznym dla realizacji pierwotnej inwestycji na rzecz efektywności energetycznej.

V. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Obowiązki nałożone na podmioty zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym, powodują że jest to grupa przedsiębiorstw, na którą projektowane rozwiązania wywierają największy wpływ. Obowiązek pozyskania i przedstawienia do umorzenia określonej wartości świadectwa efektywności energetycznej,

oznacza konieczność podjęcia przez te podmioty zdecydowanych działań prowadzących do uzyskania wymiernych oszczędności energii po stronie odbiorców końcowych.

Wprowadzenie świadectw efektywności energetycznej i wynikających z nich zbywalnych praw majątkowych, które stanowić będą towar giełdowy, będzie miało także znaczący wpływ na sektor wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii, który korzystając z tego mechanizmu stymulującego zachowania prooszczędnościowe zostanie zachęcony do podejmowania działań skutkujących zwiększeniem sprawności wytwarzania energii i zmniejszeniem strat w przesyłach i dystrybucji energii.

Uwzględnianie uzasadnionych kosztów uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej oraz poniesionej opłaty zastępczej w kalkulacji cen energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego sprzedawanych odbiorcom końcowym może mieć nieznaczny wpływ na wzrost cen tych nośników energii dla odbiorców końcowych. Jednakże biorąc pod uwagę mechanizm zapisany w art. 13 ustawy stymulujący zachowania proefektywnościowe także w grupie odbiorców energochłonnych, nie wpłynie to na pogorszenie konkurencyjności gospodarki.

VI. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Przepisy projektu nie zawierają wprost odniesień do poszczególnych regionów, jednakże jak już wcześniej wskazano, wystąpią pozytywne efekty oddziaływania na rozwój rynku usług związanych z dostawą środków poprawy efektywności energetycznej oraz związany z tym wzrost inwestycji proefektywnościowych. To z kolei będzie pozytywnie oddziaływać na lokalne rynki pracy.